

Memo

Onderwerp
 Investeringslening duurzame maatschappelijke gebouwen

Aan
 Gemeenteraad

Doel
 Informeren

Datum
 12 maart 2024

Van
 College/ M.J. Versluis

Beste leden van de raad,

U hebt op 19 oktober 2023 een [motie](#) aangenomen, waarin u vraagt om de onderbesteding van het noodfonds maatschappelijke instellingen in te zetten voor het subsidiëren van energiebesparende maatregelen door maatschappelijke instellingen.

Noodfonds

Er was voor dit fonds € 750.000,- gereserveerd. Er hebben 12 organisaties een beroep op het fonds gedaan, voor in totaal € 77.064. Er is dus een kleine € 700.000,- minder besteed dan waar de reservering op gebaseerd was. Vooral omdat het Rijk met een aparte subsidieregeling voor zwembaden kwam (€ 450.000,-) en meer instellingen dan verwacht langlopende energiecontracten hadden en daardoor niet geconfronteerd werden met extreem hoge kosten. Ook heeft het rijk verschillende andere regelingen en fondsen in het leven geroepen om instellingen te ondersteunen, waardoor zij geen aanspraak hoefden te maken op het noodfonds.

We hebben verschillende mogelijkheden verkend om de € 700.000,- naar wens van uw raad ten goede te laten komen van maatschappelijke instellingen in onze gemeente.

Een eerste stap naar verduurzaming is het krijgen van inzicht in de energiehuishouding van een gebouw. Instellingen kunnen dat inzicht krijgen met een gratis energiescan ter waarde van zo'n € 1.500,-. Dorpshuizen kunnen daarvoor terecht bij Dorpswerk (gesubsidieerd door Provincie Noord-Holland), sportverenigingen bij De groene club (ondersteund door sportkoepels) en het 'overig maatschappelijk vastgoed', zoals musea, bij de gemeente. Onderdeel van de scans is verdere ondersteuning bij het aanvragen van offertes en het daadwerkelijk in gang zetten van de verduurzaming. Ook vanuit team Duurzaamheid is waar nodig hulp beschikbaar. Gezien deze dienstverlening, is op dit punt geen verdere ondersteuning van organisaties nodig.

Op basis van de scans maken de organisaties plannen voor verduurzaming. Voor de financiering daarvan kunnen ze een beroep doen op diverse subsidies en fondsen (zie het overzicht in de bijlage). Daardoor is in veel gevallen een groot deel van de investeringen gedekt. Tot 90 procent is geen uitzondering. Omdat dit systeem goed werkt, zien we geen meerwaarde in het instellen van een gemeentelijke subsidieregeling.

Gunstiger voorwaarden

We zien wel mogelijkheden om instellingen extra te ondersteunen, door de voorwaarden van de Investeringslening duurzaam maatschappelijk vastgoed aantrekkelijker te maken. U heeft deze regeling op 23 maart 2023 opengesteld. Met de regeling kan de gemeente tot € 1 miljoen uitlenen. Omdat het om een lening gaat, komen betaalde rente en aflossingen na verloop van tijd dus weer terug. Daardoor blijft de hoofdsom op de lange termijn in stand.

Vanuit de regeling kunnen maatschappelijke instellingen op dit moment tegen een rente van 3,6% lenen. De looptijd is maximaal 15 jaar. Instellingen die een lening afsluiten, betalen ook 1% afsluitprovisie aan Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn), de bank die de regeling voor ons uitvoert. Deze provisie kan worden toegevoegd aan het leenbedrag. Wij hebben de bevoegdheid om de rente jaarlijks aan te passen. Dit geldt alleen voor nieuwe aanvragen. Als een instelling een lening aanvraagt, onderzoekt de bank of het aannemelijk is dat de lening kan worden terugbetaald. Dat is voor zowel de instelling als voor de gemeente een nuttige toets.

In de praktijk wordt er nog weinig gebruik gemaakt van de regeling. We merken dat veel instellingen in staat zijn om het grootste deel van de investeringen te dekken vanuit landelijke en provinciale subsidies en onder meer het VSB-fonds en het Oranjefonds. Voor het relatief bescheiden gat dat overblijft, overwegen twee instellingen nu een beroep op de investeringslening te gaan doen. Het gaat om € 60.000,- en € 25.000,-. Zij geven aan dat een lagere rente zeer welkom is. Dat zal mogelijk meer instellingen enthousiast maken. Er zijn overigens ook instellingen van wie we horen dat de besturen het 'spannend' vinden om een lening aan te gaan. Ze zijn bang hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld als de terugbetaling misloopt. Door de toets van SVn is dit risico zeer beperkt.

Aantrekkelijkere lening

Naast het aanbieden van de energiescans, ondersteuning bij het aanvragen van offertes en hulp bij het in gang zetten van de daadwerkelijke verduurzaming proberen we tegemoet te komen aan uw wens om de

instellingen verder te helpen bij het verminderen van het energiegebruik, door te kiezen voor het aantrekkelijker maken van de investeringslening. Dat doen we op drie manieren:

1. We verruimen de reikwijdte. Nu kan alleen kan worden geleend voor 'technische verduurzamingsmaatregelen' zoals isolatie, warmtepompen en zonnepanelen. Er is behoefte aan bredere mogelijkheden. Bijvoorbeeld voor energiezuinige toneelverlichting, of het versterken van een dak omdat er anders geen zonnepanelen op kunnen worden gebruikt. Die aanpassingen voeren we door;
2. Ons college heeft volgens de verordening de bevoegdheid om jaarlijks het rentepercentage aan te passen. We verlagen dit naar 0%. Bij een zo groot mogelijk succes, is € 1.000.000,- uitgeleend. De jaarlijkse kosten voor de gemeente zijn dan € 26.422,- (rente en beheervergoeding);
3. We hebben SVn gevraagd de regeling zo aan te passen, dat instellingen pas na een jaar gaan aflossen. Nu is die betaling (plus de rente) vanaf het moment dat de lening wordt afgesloten. Dat jaar uitstel is belangrijk. De investeringen worden namelijk gedaan om energiebesparende maatregelen te treffen. Maar die leveren pas geld op, als ze zijn uitgevoerd. De instellingen hebben daar nu een jaar de tijd voor. Daarna kunnen ze de kosten beter dragen.

Deze wijziging leidt tot een vermindering van onze reserve. Wij nemen dit financiële effect mee in de beleidscyclus.

Extra toepassingen

Van de genoemde gemeentelijke kosten dekken we indien nodig jaarlijks € 26.422,- (rente en beheervergoeding) uit de beschikbare € 700.000,-. Dat is een relatief klein bedrag. Daarom trekken we € 300.000,- uit voor de verbetering van de investeringslening. De overige € 400.000,- willen we vrijhouden om op de langere termijn te besteden aan andere verduurzamingsmaatregelen. We zullen hiervoor voorstellen uitwerken en te zijner tijd aan u voorleggen.

Bijlage

- Overzicht relevante subsidieregelingen

BIJLAGE

OVERZICHT RELEVANTE SUBSIDIEREGELINGEN

Subsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed - Dumava

Op 22 april 2024 zal deze subsidie opnieuw opengaan voor aanvragen. Er is dan € 237,5 miljoen subsidie beschikbaar.

De belangrijkste verwachte wijzigingen zijn:

- het subsidiepercentage voor losse maatregelen gaat omlaag: van 30% naar 20%;
- het subsidiepercentage voor integrale maatregelen kan oplopen tot 40%. Dit is afhankelijk van het aantal labelsprongen dat u haalt. Eerder was dit maximaal 30%;
- 70% van het totale budget (€ 166,25 miljoen) is voor integrale renovaties;
- het maximale subsidiebedrag per aanvrager gaat omlaag (van € 2,5 miljoen naar € 1,5 miljoen), zodat nog meer aanvragers subsidie kunnen ontvangen;
- u krijgt meer mogelijkheden om met de subsidie te investeren in energieopslag;
- maatregelen met een korte terugverdientijd, zoals led-verlichting, verdwijnen van de maatregelenlijst.

U valt binnen de doelgroep van DUMAVA als uw vastgoed in Nederland staat en eigendom is van een maatschappelijke instelling binnen de sectoren:

- decentrale overheid, zoals een gebouw met een publieke functie dat eigendom is van de gemeente, provincie of waterschap;
- onderwijs, zoals gebouwen van een basisschool, middelbare school, universiteit, mbo- of hbo-instelling;
- zorg, zoals een ziekenhuis, verpleeg- of verzorgingshuis. U moet hiervoor een SBI-code hebben die staat op de lijst 'SBI-codes DUMAVA'. Deze vindt u onder deze paragraaf;
- cultuur, zoals een poppodium, kunstcollectief of theater. Het hebben van een Culturele ANBI-status is een vereiste;
- rijksmonument dat geen woonhuis is, zoals een museum waarvan het gebouw is ingeschreven in het rijksmonumentenregister;
- religieuze instellingen, zoals een moskee of een kerk. U moet hiervoor een SBI-code hebben die staat op de lijst 'SBI-codes DUMAVA'. Deze vindt u onder deze paragraaf;
- overige gebouwen met een publieksfunctie, zoals een stichting, vereniging, peuterspeelzaal, buurthuis of gemeenschapscentrum.

Sportorganisaties die gebruik kunnen maken van de subsidieregeling BOSA komen niet in aanmerking voor DUMAVA.

Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA)

Bedoeld voor amateursportorganisaties. Deze organisaties kunnen subsidie aanvragen voor bouw- en onderhoudskosten van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen.

Alleen stichtingen of verenigingen die kwalificeren als amateursportorganisatie kunnen deze subsidie aanvragen. Een stichting of vereniging kan op twee manieren kwalificeren:

- Biedt de organisatie zelf amateursport aan? Dan moet de stichting of vereniging zijn aangesloten bij een sportbond die op de ledenlijst van NOC*NSF staat, of zijn aangesloten bij een van de deelnemende organisaties van het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS).
- Biedt de organisatie een sportaccommodatie aan? Dan moet de locatie van de accommodatie in het omgevingsplan de enkelbestemming 'sport' hebben.

Kort samengevat kunt u voor de volgende kosten subsidie aanvragen:

- Kosten voor bouw en onderhoud en voor aanschaf sportmaterialen: Kosten voor de bouw en het onderhoud van een sportaccommodatie en voor de aanschaf van sportmaterialen. Deze kosten (inclusief btw) komen in aanmerking voor 20% subsidie.
- Energiebesparing, toegankelijkheid, circulariteit en klimaatadaptatie: Activiteiten gericht op energiebesparing, toegankelijkheid, circulariteit en klimaatadaptatie komen in aanmerking voor 20% aanvullende subsidie (dus 40% in totaal).

In 2024 is een budget van € 79 miljoen beschikbaar. Wij verdelen dit bedrag op volgorde van binnenkomst van complete aanvragen.

Verduurzaming dorpshuizen, buurthuizen en wijkcentra Noord-Holland

Aanvraag in de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024

Kosteloze energiescan waarmee u subsidie kunt aanvragen vanuit ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed van provincie Noord-Holland. DorpswerkNH en Energieke Regio richten zich op het ontzorgen van dorps- en buurthuizen. Zij helpen bij een eerste energiescan, het benoemen van maatregelen tot het zoeken naar financieringsmogelijkheden en ondersteuning bij de uitvoering.

Doelgroep: Privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen die eigenaar of exploitant zijn van een gebouw in de provincie Noord-Holland met een publieksfunctie, zijnde een buurthuis, dorps huis, wijkcentrum of gemeenschapscentrum waar op non-profit basis ontmoetingsmogelijkheden worden geboden of sociaal-culturele activiteiten worden georganiseerd.

De provincie geeft subsidie voor de volgende activiteiten die strekken tot verduurzaming van het gebouw bedoeld onder het kopje Doelgroep hierboven, voor zover deze zijn opgenomen in het RVO ontzorgingsadvies of de energiescan:

- Aanschaf en installatie van energiebesparingsmaatregelen.
- Aanschaf en installatie van maatregelen ter bevordering van het opwekken van energie uit hernieuwbare energiebronnen. De subsidie bedraagt 50% van de subsidiabele kosten tot maximaal € 40.000,-.

Voor deze regeling is in 2024 € 500.000,- (het subsidieplafond) beschikbaar.

Verduurzaming sportaccommodaties Noord-Holland

Medio 2024 volgt er meer duidelijkheid over het al dan niet continueren van deze regeling.

Doel: Verenigingen en stichtingen helpen in het realiseren van voorzieningen die leiden tot een lagere milieubelasting van een bestaande sportaccommodatie.

Doelgroep Verenigingen en stichtingen die een bestaande sportaccommodatie in eigendom of beheer hebben in Noord-Holland.

De provincie geeft subsidie voor de kosten van de volgende investeringen, voor zover deze leiden tot verduurzaming van een sportaccommodatie:

- Zonnepanelen, inclusief dakconstructie;
- LED-verlichting;
- Isolatiemateriaal
- Apparatuur voor warmte-/koudeterugwinning;
- Een warmtepomp;
- Een energieregistratie- en bewakingssysteem;
- HR-glas;
- Een zonnecollectorsysteem.

Berekening subsidie 50% van de noodzakelijke kosten tot maximaal € 25.000,-.

Stichting Waarborgfonds Sport

Het doel van de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) is het bevorderen van de bouw, aanleg, uitbreiding, renovatie of aankoop van sportaccommodaties. Hiertoe verleent zij borgstellingen aan kredietverschaffers die leningen verstrekken aan sportorganisaties die sportaccommodaties bouwen, aanleggen, uitbreiden, renoveren of aankopen.

- Borgstellingen kunnen worden aangevraagd door koepelorganisaties in de sport, landelijke sportorganisaties, regionale geledingen van landelijke sportorganisaties, (samenwerkende) sportverenigingen en overige sportorganisaties. De borgstelling wordt afgegeven aan de bank, verzekeringsmaatschappij, pensioenfonds of gemeente die een lening aan een sportorganisatie verstrekt ten behoeve van de bouw, aanleg, uitbreiding, renovatie of aankoop van een sportaccommodatie. Hierdoor krijgt de kredietverlener zekerheid dat over deze lening rente wordt betaald en aflossing plaatsvindt. Indien de sportorganisatie daartoe niet in staat is, neemt de SWS de rente en aflossing voor haar rekening.
- Die door de SWS geboden zekerheid leidt ertoe dat kredietverleners sportorganisaties een lagere rente in rekening kunnen brengen. Een bancaire financiering tot en met € 100.000 kan volledig door SWS worden geborgd. Wordt het saldo van € 100.000 overschreden dan kan SWS, evenals bij bancaire financieringen groter dan € 100.000, voor de nieuwe financiering een borgstelling verstrekken van maximaal 50% van het totaal door de aanvrager(s) bij één of meer kredietverstrekkers te lenen bedrag, met een maximum van € 250.000. Daarbij is de aanvrager verplicht om een borgstelling van minimaal 50% van de beoogde financiering bij de betrokken gemeente te bedingen.
- Het onderdeel betaald voetbal van de KNVB is uitgesloten van de mogelijkheid om een aanvraag voor een borgstelling te kunnen doen.

Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE)

Ben je ondernemer en wil je minder gas gaan verbruiken of van je Cv-ketel af? Als je investeert in milieuvriendelijke verwarmingsoplossingen zoals een warmtepomp of zonneboiler, wordt het nog interessanter om dat te doen door gebruik te maken van de Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE). Deze subsidie maakt de overstap naar duurzame verwarmingsinvesteringen net zo betaalbaar als de aanschaf van een nieuwe Cv-ketel.

Meer of minder relevante fondsen

- Delta zeeland fonds
- Euroko Achmea Foundation
- Fonds 1818
- Fonds 21
- Fonds Luc Janzen Provincie Limburg
- Fonds Nuts Ohra
- Fonds Psychische Gezondheid
- Fonds Sluyterman van Loo
- Fonds Verstandelijk Gehandicapten
- Fundatie van de Santheuvel, Sobbe
- Haëlla Stichting
- Innovatiefonds Zorgverzekeraars
- Insinger de Beaufort Charity Office
- Iona stichting
- Janivo stichting
- Jantje Beton
- Johanna Kinderfonds
- Kansfonds
- Katalys (voorheen KNHM Foundation)
- Kinderpostzegels Nederland
- Madurodam Steunfonds
- Mr. A. Fentener van Vlissingen Fonds
- Nationaal Ouderenfonds
- Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind
- Oranje Fonds
- PIN
- Pius stichting
- Protestantse Diaconie
- Rabobank Foundation
- RCOAK
- Revalidatie Fonds
- Start Foundation
- Stichting DOEN

- Stichting Het R.C. Maagdenhuis
- Stichting Hulp na Onderzoek
- Stichting Instituut Gak
- Stichting NSVP
- Stichting Zonnige Jeugd
- ZonMW
- SBB Fonds, Breukelen
- Stichting Fonds 1845 Barneveld
- Stichting Fonds Bolsward-Dronrijp 1993
- Stichting Doetinchems Fonds Gemeente Spaarbank
- Stichting Westfriesland Fonds
- Fonds Schiedam Vlaardigen en omstreken
- Fonds Westland, Den Haag
- Vlinderfonds
- VSB Fonds Alphen aan den Rijn en Omstreken*
- VSB Fonds Beemster*
- VSB Fonds Woerden en Omstreken*
- VSB Fonds